

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Голік Таїси Володимирівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 5 частини другої, абзацу першого частини четвертої, частини п'ятої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України

м. К и ї в
11 вересня 2019 року
№ 249-2(II)/2019

Справа № 3-228/2019(5110/19)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденка Ігоря Дмитровича – головуючого,
Лемака Василя Васильовича,
Тупицького Олександра Миколайовича – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Голік Таїси Володимирівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 5 частини другої, абзацу першого частини четвертої, частини п'ятої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Тупицького О.М. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу – Голік Таїса Володимирівна – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що

не відповідають частинам першій, другій статті 55, статті 64, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України (є неконституційними), положення пункту 5 частини другої, абзацу першого частини четвертої, частини п'ятої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Відповідно до пункту 5 частини другої статті 394 Кодексу суддя-доповідач відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі, якщо суд в порядку, передбаченому частинами четвертою, п'ятою цієї статті, дійшов висновку, що касаційна скарга є необґрунтованою.

Згідно з абзацом першим частини четвертої статті 394 Кодексу у справі з ціною позову, що не перевищує п'ятиста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб (крім справ, які відповідно до Кодексу розглядаються за правилами загального позовного провадження), а також у випадку оскарження ухвали (крім ухвали, якою закінчено розгляд справи) суд може визнати касаційну скаргу необґрунтованою та відмовити у відкритті касаційного провадження.

За частиною п'ятою статті 394 Кодексу питання про відкриття провадження у справах, передбачених частиною четвертою цієї статті, вирішує суддя-доповідач; якщо суддя-доповідач дійде висновку, що подана касаційна скарга є обґрунтованою, він відкриває провадження, про що постановляє відповідну ухвалу; у разі якщо суддя-доповідач дійде висновку, що подана касаційна скарга є необґрунтованою, вирішення питання про відкриття провадження здійснюється постійною колегією суддів, до складу якої входить суддя-доповідач; провадження відкривається, якщо хоча б один суддя із складу колегії дійшов висновку про необхідність його відкриття; якщо жоден суддя із складу колегії не дійде висновку про необхідність відкриття касаційного провадження через необґрунтованість скарги, колегія суддів постановляє ухвалу про відмову у відкритті касаційного провадження.

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів вбачається, що Верховний Суд у складі колегії суддів Другої судової палати

Касаційного цивільного суду ухвалою від 13 травня 2019 року, пославшись на положення пункту 5 частини другої, абзацу першого частини четвертої, частини п'ятої статті 394 Кодексу, відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Голік Т.В. на ухвалу Київського апеляційного суду від 17 квітня 2019 року про призначення повторної посмертної комплексної судово-психіатричної експертизи та зупинення до отримання експертного висновку провадження у справі за позовом скаржниці.

Голік Т.В. вважає, що в такий спосіб судді Верховного Суду „самоусунулися“ від перегляду оскаржуваної ухвали апеляційного суду в частині призначення повторної посмертної комплексної судово-психіатричної експертизи незважаючи на те, що цю ухвалу постановлено з порушенням норм матеріального і процесуального права, оскільки в ній не наведено ні мотивів необхідності проведення саме цього виду психіатричного дослідження, ні посилань на норму права, яка регламентує його проведення.

На думку автора клопотання, відмова у розгляді його касаційної скарги по суті є обмеженням права на касаційне оскарження судового рішення та порушенням конституційного права захищати свої права у суді, оскаржувати в суді рішення суду першої та/або апеляційної інстанції відповідно до частин першої, другої статті 55 Конституції України; така відмова свідчить також про порушення статті 64 Конституції України.

На підтвердження своєї позиції Голік Т.В. посилається на положення Конституції України, юридичні позиції Конституційного Суду України, постанови Вищого господарського суду України, а також судові рішення, ухвалені в її справі.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо

неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що Голік Т.В. не обґрунтувала своїх тверджень про невідповідність частинам першій, другій статті 55, статті 64, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України положень пункту 5 частини другої, абзацу першого частини четвертої, частини п'ятої статті 394 Кодексу.

Згідно з пунктом 8 частини другої статті 129 Конституції України однією з основних засад судочинства є забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення.

Отже, на конституційному рівні встановлено обов'язковість апеляційного перегляду справи, а випадки касаційного оскарження судового рішення визначаються законом.

Аналіз матеріалів, долучених до конституційної скарги, а також змісту оспорюваних положень Кодексу дає підстави для висновку, що ознак обмеження права на судовий захист, зокрема на касаційне оскарження судового рішення, у справі Голік Т.В. немає.

Голік Т.В. фактично висловлює незгоду із судовим рішенням суду апеляційної інстанції, ухваленим з процесуального питання під час апеляційного перегляду справи, у якій вона є стороною, а також із законодавчим обмеженням, яке унеможливорює окреме касаційне оскарження цього судового рішення.

Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності положень пункту 5 частини другої, абзацу першого частини четвертої, частини п'ятої статті 394 Кодексу, чим не

дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Зазначене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Голік Таїси Володимирівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 5 частини другої, абзацу першого частини четвертої, частини п'ятої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**